

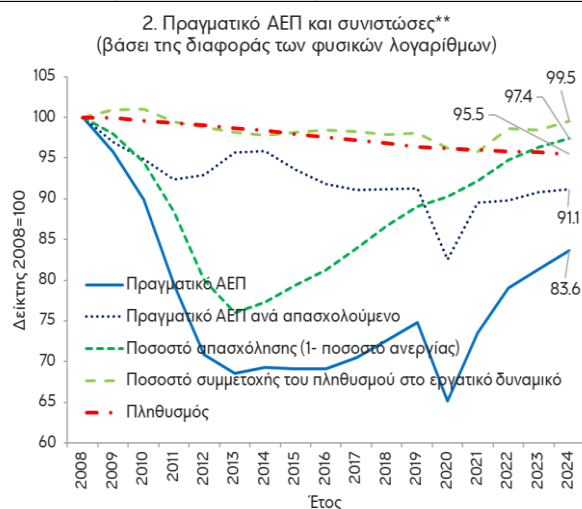
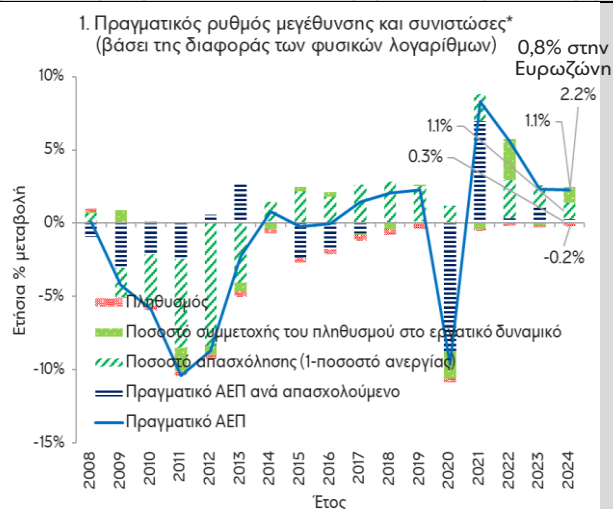
7 ΗΜΕΡΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

15 Οκτωβρίου 2025, Τεύχος 551

Προκλήσεις για την οικονομία η παραγωγικότητα της εργασίας και το δημογραφικό

Μετά τη μεγάλη ύφεση και την παρατεταμένη στασιμότητα της δεκαετίας του 2010, η ελληνική οικονομία βρίσκεται σε φάση ανάκαμψης εν μέσω ενός ασταθούς διεθνούς οικονομικού περιβάλλοντος. Αυτό χαρακτηρίζεται από την αβεβαιότητα σε ό,τι αφορά το κόστος της ενέργειας, των τροφίμων και άλλων αγαθών, τους εν εξελίξει πολέμους, τις επαναλαμβανόμενες γεωπολιτικές εντάσεις και την ενίσχυση των πολιτικών προστατευτισμού, ήτοι διαταραχών που επηρεάζουν αρνητικά την προσφορά και τη ζήτηση αγαθών και υπηρεσιών (supply and demand shocks). Ωστόσο, χαρακτηρίζεται και από τη ραγδαία τεχνολογική πρόοδο στον ψηφιακό τομέα, δηλαδή μιας διαταραχής που επηρεάζει θετικά την προσφορά όταν ενσωματώνεται στην παραγωγική διαδικασία, κάτι που συνήθως απαιτεί χρόνο και συνεπάγεται ένα κόστος προσαρμογής.

Διάγραμμα 1: Ελλάδα – Πραγματικό ΑΕΠ, πραγματικό ΑΕΠ ανά απασχολούμενο, ποσοστό απασχόλησης, ποσοστό συμμετοχής του πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό και πληθυσμός (τα στοιχεία της αγοράς εργασίας προέρχονται από την τριμηνιαία έρευνα εργατικού δυναμικού, ηλικιακή ομάδα 15 ετών και άνω)

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ, Eurobank Research.

Σημειώσεις: * η ετήσια % μεταβολή των μεταβλητών έχει υπολογιστεί βάσει της ετήσιας διαφοράς των φυσικών λογαρίθμων. Επί παραδείγματι, βάσει του μαθηματικού τύπου, $(\text{ΑΕΠ}^{24} - \text{ΑΕΠ}^{23}) / \text{ΑΕΠ}^{23}$, ο ετήσιος πραγματικός ρυθμός μεγέθυνσης της Ελλάδας το 2024 ήταν 2,3%, ενώ βάσει του μαθηματικού τύπου, $\text{Ln}(\text{ΑΕΠ}^{24}) - \text{Ln}(\text{ΑΕΠ}^{23})$, ήταν 2,2%. ** οι δείκτες έχουν υπολογιστεί βάσει των διαφορών των φυσικών λογαρίθμων. Επί παραδείγματι, βάσει του μαθηματικού τύπου, $(\text{ΑΕΠ}^{24} - \text{ΑΕΠ}^{08}) / \text{ΑΕΠ}^{08}$, το πραγματικό ΑΕΠ της Ελλάδας το 2024 ήταν μειωμένο κατά 15,1% σε σύγκριση με την κορυφή του 2008 (από 100 το 2008 σε 84,9 το 2024 σε όρους δείκτη), ενώ βάσει του μαθηματικού τύπου, $\text{Ln}(\text{ΑΕΠ}^{24}) - \text{Ln}(\text{ΑΕΠ}^{08})$, ήταν μειωμένο κατά 16,4% (από 100 το 2008 σε 83,6 το 2024 σε όρους δείκτη).

Παρά τα συνεχή αρνητικά σοκ σε διεθνές επίπεδο, η ελληνική οικονομία επιδεικνύει ανθεκτικότητα τα τελευταία χρόνια, επιτυγχάνοντας ικανοποιητικούς ρυθμούς μεγέθυνσης και υπεραποδίδοντας έναντι του μέσου όρου της Ευρωζώνης (βλ. Διάγραμμα 1.1). Κάποιοι εκ των βασικών παραγόντων

Συγγραφείς

Στυλιανός Γ. Γώγος
Ερευντής Οικονομολόγος, PhD
sgogos@eurobank.gr

που άμεσα και έμμεσα συμβάλλουν σε αυτό το αποτέλεσμα είναι οι εξής: πρώτον, η χρήση των κονδυλίων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ) και η εκπλήρωση των οροσήμων και των μεταρρυθμίσεων που απαιτούνται για την εκταμίευσή τους, δεύτερον, οι θετικοί ρυθμοί χρηματοδότησης από τα εγχώρια Νομισματικά και Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα (ΝΧΙ), τρίτον, τα εν εξελίξει δημόσια έργα υποδομών, τέταρτον, η ισχυρή μεταπανδημική ανάκαμψη του τουρισμού, πέμπτον, οι μεταρρυθμίσεις που εισήχθησαν κατά τη διάρκεια των προγραμμάτων προσαρμογής και η υιοθέτηση καινοτόμων τεχνολογιών κατά τη διάρκεια της πανδημίας, και έκτον, η εμπέδωση κλίματος δημοσιονομικής πειθαρχίας και χρηματοπιστωτικής σταθερότητας.

Πίνακας 1: Ελλάδα – Πραγματικό ΑΕΠ, πραγματικό ΑΕΠ ανά απασχολούμενο, ποσοστό απασχόλησης, ποσοστό συμμετοχής του πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό και πληθυσμός (τα στοιχεία της αγοράς εργασίας προέρχονται από την τριμηνιαία έρευνα εργατικού δυναμικού, ηλικιακή ομάδα 15 ετών και άνω)

Μεταβλητές	1. Πραγματικό ΑΕΠ=2+3+4+5	2. Πραγματικό ΑΕΠ ανά απασχολούμενο	3. Ποσοστό απασχόλησης	4. Ποσοστό συμμετοχής	5. Πληθυσμός
Περίοδοι	Μέσοι ετήσιοι ρυθμοί % μεταβολής (προσέγγιση) βάσει τη ετήσιας διαφοράς των φυσικών λογαρίθμων				
2002-2008	3,8 (3,9)*	2,4	0,5	0,4	0,4
2009-2013	-6,3 (-6,1)*	-0,9	-4,8	-0,4	-0,3
2014-2016	0,2 (0,2)*	-1,3	1,8	0,1	-0,3
2017-2019	1,9 (1,9)*	-0,2	2,6	-0,1	-0,4
2020-2022	1,4 (1,7)*	-0,5	1,9	0,2	-0,2
2023-2024	2,3 (2,3)*	0,7	1,3	0,5	-0,2
2025 H1	1,7 (2,0)*	0,5	1,6	-0,2	-0,2
2009-2016	-3,9 (-3,7)*	-1,0	-2,3	-0,2	-0,3
2017-2024	1,8 (2,0)*	-0,1	2,0	0,1	-0,3

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ, Eurobank Research.

Σημείωση: *εντός των παρενθέσεων αναγράφονται οι μέσοι ετήσιοι ρυθμοί μεταβολής βάσει του μαθηματικού τύπου $(\text{ΑΕΠ}^{t+1} - \text{ΑΕΠ}^t) / \text{ΑΕΠ}^t$

Εντούτοις, βάσει των στοιχείων του 2024, το πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) στην Ελλάδα υπολείπεται κατά 15,1% σε σύγκριση με την κορυφή του 2008 (16,4% βάσει της διαφοράς των φυσικών λογαρίθμων, βλ. Διάγραμμα 1.2), ενώ σε κατά κεφαλήν όρους και σε μονάδες αγοραστικής δύναμης, βρίσκεται στο 70% του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης των 27 κρατών μελών και στο 67,3% του μέσου όρου της Ευρωζώνης. Επιπρόσθετα, ο πληθωρισμός, μετά την αποκλιμάκωσή του από τα υψηλά 30ετίας του Σεπ-22 αποδεικνύεται επίμονος, λόγω της συνιστώσας των υπηρεσιών, και το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών παραμένει υψηλό, στοιχεία που μαρτυρούν την ύπαρξη διαρθρωτικών αδυναμιών της ελληνικής οικονομίας. Τούτων δοθέντων, η διατήρηση ικανοποιητικών ρυθμών μεγέθυνσης, στηριζόμενων στις επενδύσεις, τις εξαγωγές, τη δημοσιονομική πειθαρχία και τη διαρθρωτική ανταγωνιστικότητα, καθίσταται επιβεβλημένη έτσι ώστε: πρώτον, να καλυφθούν με βιώσιμο τρόπο οι απώλειες της πολυετούς κρίσης χρέους μέχρι τις αρχές

της επόμενης δεκαετίας, και δεύτερον, να μειωθεί η απόκλιση της Ελλάδας από την ΕΕ-27 και την Ευρωζώνη σε όρους κατά κεφαλήν ΑΕΠ.

Αν και οι βραχυπρόθεσμες προοπτικές της ελληνικής οικονομίας είναι θετικές, στοιχείο που αποτυπώνεται στις προβλέψεις επίσημων οργανισμών, μεσομακροπρόθεσμα η τρέχουσα αναπτυξιακή δυναμική αντιμετωπίζει περιορισμούς εξαιτίας παραγόντων που συνδέονται με την αθροιστική προσφορά (aggregate supply), όπως είναι οι δημογραφικές τάσεις, το ποσοστό συμμετοχής του πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό, το μερίδιο των επενδύσεων στο ΑΕΠ και το επίπεδο της παραγωγικότητας.

Πίνακας 2: Ελλάδα και Ευρωζώνη – Απασχολούμενοι, άνεργοι, εργατικό δυναμικό, μη ενεργός πληθυσμός, πληθυσμός, ποσοστό απασχόλησης, ποσοστό ανεργίας, ποσοστό συμμετοχής (τριμηνιαία έρευνα εργατικού δυναμικού, ηλικιακή ομάδα 15 ετών και άνω)

Οικονομίες	Ελλάδα	Ευρωζώνη	Ελλάδα	Ευρωζώνη
Έτη	2008		2024	
Μεταβλητές	Χιλιάδες άτομα			
1. Απασχολούμενοι	4.610,4	148.383,2	4.276,0	160.921,1
2. Άνεργοι	387,9	12.044,0	479,8	10.917,0
3. Εργατικό δυναμικό ⁼¹⁺²	4.998,2	160.427,2	4.755,8	171.838,2
4. Μη ενεργός πληθυσμός	4.437,0	121.136,2	4.262,3	124.874,4
5. Πληθυσμός ³⁺⁴	9.435,1	281.563,3	9.018,1	296.712,4
	% ποσοστό			
6. Ποσοστό απασχόλησης ^{=1/3}	92,2	92,5	89,9	93,6
7. Ποσοστό ανεργίας ^{=2/3}	7,8	7,5	10,1	6,4
8. Ποσοστό συμμετοχής ^{=3/5}	53,0	57,0%	52,7	57,9

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, Eurobank Research.

Στο Διάγραμμα 1.1 διαχωρίζουμε τον πραγματικό ρυθμό μεγέθυνσης της Ελλάδας σε τέσσερις συνιστώσες: πρώτον, στο πραγματικό ΑΕΠ ανά απασχολούμενο, δηλαδή ενός μέτρου της παραγωγικότητας της εργασίας, δεύτερον, στο ποσοστό απασχόλησης, δηλαδή ενός μέτρου του βαθμού χρήσης του παραγωγικού συντελεστή της εργασίας, τρίτον, στο ποσοστό συμμετοχής του πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό, και τέταρτον, στον πληθυσμό.¹ Στο Διάγραμμα 1.2 παρουσιάζουμε την εξέλιξη των προαναφερθεισών μεταβλητών σε όρους δεικτών από το 2008 μέχρι το 2024, ενώ στον Πίνακα 1 παραθέτουμε τους αντίστοιχους μέσους ετήσιους ρυθμούς μεταβολής.

¹ Ορίζοντας το πραγματικό ΑΕΠ την περίοδο t ως Y_t , τον αριθμό των απασχολούμενων ατόμων ως E_t , τον αριθμό των ατόμων που ανήκουν στο εργατικό δυναμικό ως $L F_t$ και τον πληθυσμό ως N_t , ισχύει:

$$Y_t \equiv (Y_t / E_t) * E_t \quad (1).$$

Σύμφωνα με την ταυτότητα (1), το προϊόν που παράγεται στην οικονομία δύναται να διαχωριστεί σε δύο συνιστώσες, στην παραγωγικότητα της εργασίας, Y_t / E_t , και στον αριθμό των απασχολούμενων ατόμων. Επιπρόσθετα, ισχύει:

Βάσει αυτού του διαχωρισμού του πραγματικού ρυθμού μεγέθυνσης της οικονομίας, εξάγονται τα παρακάτω συμπεράσματα:

1. Την περίοδο της μεγάλης ύφεσης και της στασιμότητας στην Ελλάδα (2009-2016), η μέση ετήσια μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ ήταν -3,9%.² Η μείωση του ποσοστού απασχόλησης, της παραγωγικότητας της εργασίας, του πληθυσμού και του ποσοστού συμμετοχής του πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό, εξηγούν το 60,7%, το 26,6%, το 7,7% και το 5,1% αντίστοιχα της συρρίκνωσης του πραγματικού ΑΕΠ.
2. Την περίοδο της ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας (2017-2024), η μέση ετήσια μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ ήταν 1,8%. Η αύξηση του ποσοστού απασχόλησης, δηλαδή η μείωση του ποσοστού ανεργίας, εξηγεί σχεδόν εξ ολοκλήρου αυτό το αποτέλεσμα. Ο πληθυσμός συνέχισε να κινείται καθοδικά, ενώ η παραγωγικότητα της εργασίας το 2024 ήταν οριακά χαμηλότερη από τα επίπεδα του 2016. Εντούτοις, τα δυο τελευταία χρόνια (2023-2024), η μέση ετήσια αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ (2,3%) δεν προήλθε μόνο από την ενίσχυση του ποσοστού απασχόλησης αλλά και από την αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας και του ποσοστού συμμετοχής του πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό.
3. Η παραγωγικότητα της εργασίας και οι δημογραφικές τάσεις αποτελούν αγκάθια για την ελληνική οικονομία. Αθροιστικά εξηγούν άνω του 80% της απόκλισης του πραγματικού ΑΕΠ το 2024 σε σύγκριση με την κορυφή του 2008. Συνεπώς, στην ερώτηση γιατί το πραγματικό ΑΕΠ στην Ελλάδα υπολείπεται κατά 15,1% σε σύγκριση με την κορυφή του 2008 (16,4% βάσει της διαφοράς των φυσικών λογαρίθμων) η απάντηση που δίνεται είναι ότι το προϊόν που παράγει ο μέσος απασχολούμενος στην Ελλάδα είναι αρκετά μικρότερο σε σύγκριση με τα προ κρίσης χρέους επίπεδα (π.χ. λόγω μείωσης του φυσικού κεφαλαίου ανά απασχολούμενο και της υψηλής μακροχρόνιας ανεργίας των προηγούμενων ετών), ενώ και ο πληθυσμός έχει συρρικνωθεί, μειώνοντας τους διαθέσιμους πόρους προς τις δεξαμενές του εργατικού δυναμικού και της απασχόλησης.
4. Το ποσοστό ανεργίας στην Ελλάδα, παρά τη μεγάλη μείωσή του, εξακολουθεί να είναι υψηλότερο σε σύγκριση με την Ευρωζώνη (10,1% vs. 6,5% το 2024, βλ. Πίνακα 2) και το ποσοστό συμμετοχής του πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό εξακολουθεί να είναι μικρότερο (52,7% vs. 57,9% το 2024). Η περαιτέρω μείωση του ποσοστού ανεργίας και η αύξηση του ποσοστού συμμετοχής του πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό δύνανται να αντισταθμίσουν, τουλάχιστον μεσοπρόθεσμα, τις

$$Et \equiv (Et / Lft) * (Lft / Nt) * (Nt) \quad (2).$$

Σύμφωνα με την ταυτότητα (2), ο αριθμός των απασχολούμενων ατόμων δύναται να διαχωριστεί σε τρεις συνιστώσες, στο ποσοστό της απασχόλησης, (Et / Lft) , στο ποσοστό συμμετοχής του πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό, (Lft / Nt) , και στον πληθυσμό, Nt . Εισάγοντας την ταυτότητα (2) στην (1), καταλήγουμε στην παρακάτω σχέση:

$$Yt \equiv (Yt / Et) * (Et / Lft) * (Lft / Nt) * (Nt) \quad (3).$$

Λαμβάνοντας τον φυσικό λογάριθμο και υπολογίζοντας τις ετήσιες διαφορές, η σχέση (3) μετατρέπεται ως ακολούθως:

$$\Delta \ln Yt \equiv \Delta \ln (Yt / Et) + \Delta \ln (Et / Lft) + \Delta \ln (Lft / Nt) + \Delta \ln (Nt) \quad (4).$$

Συνεπώς, η ετήσια ποσοστιαία μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ -υπολογίζεται προσεγγιστικά βάσει της ετήσιας διαφοράς των φυσικών λογαρίθμων- ισούται με το άθροισμα των αντίστοιχων ρυθμών, πρώτον, του πραγματικού ΑΕΠ ανά απασχολούμενο, δεύτερον, του ποσοστού της απασχόλησης, τρίτον, του ποσοστού συμμετοχής του πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό, και τέταρτον, του πληθυσμού.

² Ο εν λόγω υπολογισμός, όπως και αυτοί που ακολουθούν, βασίζεται στην προσέγγιση της ποσοστιαίας μεταβολής των μεταβλητών βάσει της διαφοράς των φυσικών λογαρίθμων.

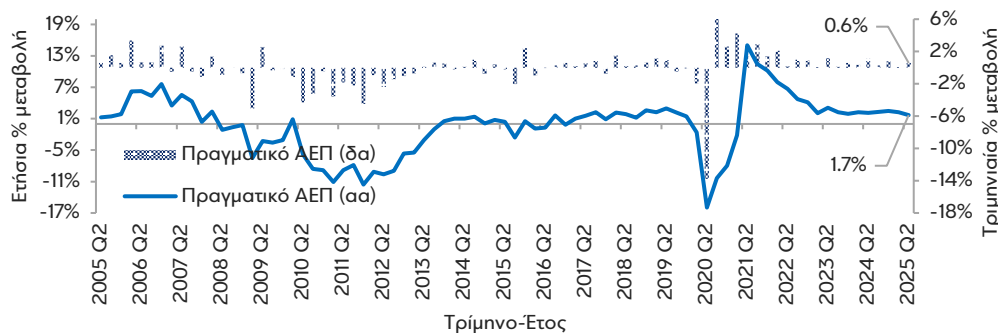
επιπτώσεις των αρνητικών δημογραφικών τάσεων. Μακροπρόθεσμα ωστόσο, οι προαναφερθείσες μεταβλητές καταλήγουν σε ένα επίπεδο σταθερής κατάστασης, οπότε η συνεισφορά τους στον ρυθμό μεγέθυνσης μηδενίζεται. Ως εκ τούτου, σε ό,τι αφορά την ανάπτυξη, όλα εξαρτώνται από τις δημογραφικές τάσεις και από την παραγωγικότητα της εργασίας.

Η αποτελεσματική εφαρμογή μεταρρυθμίσεων για τη μείωση της γραφειοκρατίας στον δημόσιο τομέα, τη γρηγορότερη απονομή της δικαιοσύνης, τη δημιουργία κινήτρων για την υιοθέτηση νέων καινοτόμων τεχνολογιών, την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού συστήματος, την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και τη μείωση του ενεργειακού κόστους των επιχειρήσεων, συμβάλλουν στην αύξηση των επενδύσεων και της παραγωγικότητας της οικονομίας. Τα οφέλη δεν εστιάζονται μόνο στην ενίσχυση του δυναμικού ρυθμού μεγέθυνσης και των εισοδημάτων αλλά και στη θωράκιση της οικονομίας έναντι πιθανών μελλοντικών διεθνών κρίσεων.

Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Το 2^ο τρίμηνο 2025 η ετήσια μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ ήταν +1,7% YoY (+2,2% YoY το Q1 2025 και +2,1% YoY το Q2 2024) και η αντίστοιχη τριμηνιαία μεταβολή ήταν 0,6% QoQ (+0,1% QoQ το Q1 2025 και +1,1% QoQ το Q2 2024)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Μαΐ-25: 2025 2,3%, 2026 2,2%

ΑΕΠ (% YoY, % QoQ)

Περίοδος: Q2 2005–Q2 2025

Στοιχεία: τριμηνιαία

Μέσος όρος: -0,1%

Διάμεσος: +1,0%

Μέγιστο: +15,0% (Q2 2021)

Ελάχιστο: -16,0% (Q2 2020)

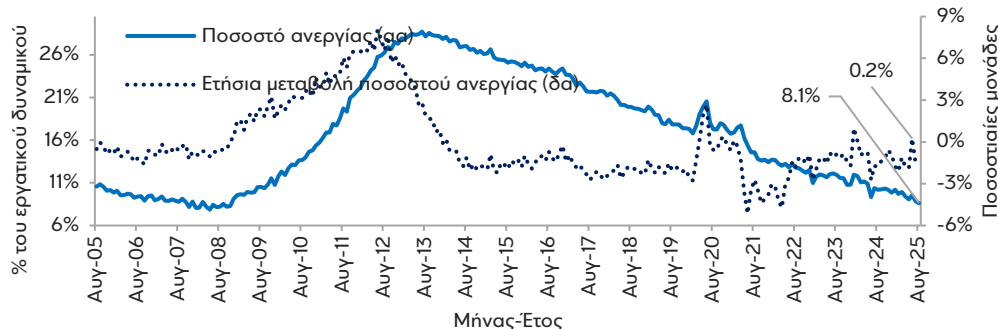
Δημοσίευση: 5/9/2025 (προ-
σωρινά στοιχεία)

Επόμενη δημ.: 5/12/2025

Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Τον Αύγουστο 2025 το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 8,1% (8,3% τον Ιούλιο 2025 και 9,7% τον Αύγουστο 2024) και το αντίστοιχο μέσο ετήσιο μέγεθος (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν στο 9,2% (9,3% τον Ιούλιο 2025 και 10,5% τον Αύγουστο 2024)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Μαΐ-25: 2025 9,3%, 2026 8,7%

Ποσοστό Ανεργίας (%)

Περίοδος: 8/2005-8/2025

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος όρος: 16,4%

Διάμεσος: 16,3%

Μέγιστο: 28,2% (7/2013)

Ελάχιστο: 7,4% (5/2008)

αα = αριστερός άξονας

δα = δεξιός άξονας

ΠΜ = ποσοστ. μοναδ,

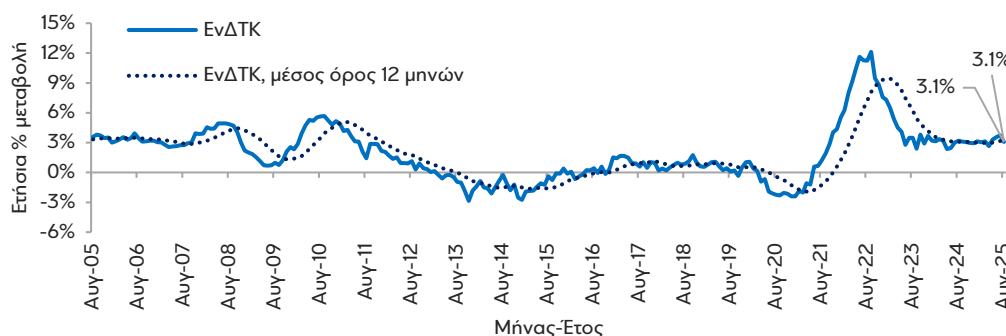
Δημοσίευση: 2/10/2025

Επόμενη δημ.: 30/10/2025

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

Τον Αύγουστο 2025 η ετήσια μεταβολή του ΕνΔΤΚ ήταν +3,1% YoY (+3,7% YoY τον Ιούλιο 2025 και +3,2% YoY τον Αύγουστο 2024) και η αντίστοιχη μέση ετήσια μεταβολή (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν 3,1% YoY (3,2% YoY τον Ιούλιο 2025 και 3,1% YoY τον Αύγουστο 2024)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Μαΐ-25: 2025 2,8%, 2026 2,3%

ΕνΔΤΚ (% YoY)

Περίοδος: 8/2005-8/2025

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος όρος: +2,0%

Διάμεσος: +1,6%

Μέγιστο: +12,1% (9/2022)

Ελάχιστο: -2,9% (11/2013)

Δημοσίευση: 10/9/2025

Επόμενη δημ.: 9/10/2025

Πίνακας Α2: Δείκτες Οικονομικής Δραστηριότητας και Συγκυρίας της Ελληνικής Οικονομίας

Απασχόληση (σύνολο οικονομίας): +1,9% YoY τον Αυγ-25, από +2,3% YoY τον Ιουλ-25, +1,7% YoY την περίοδο Σεπ-24 – Αυγ-25 (12Μ), από +1,5% YoY την περίοδο Σεπ-23 – Αυγ-24 (επομένη δημοσίευση: 30/10/2025)

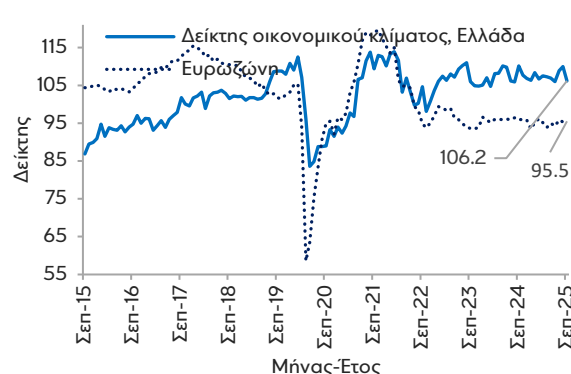
Δείκτης Όγκου Λιανικού Εμπορίου: -1,5% MoM και +2,2% YoY τον Ιουλ-25, από +2,2% MoM και +1,3% YoY τον Ιουλ-25, +0,2% YoY την περίοδο Αυγ-24 – Ιουλ-25 (12Μ), από -2,1% YoY την περίοδο Αυγ-23 – Ιουλ-24 (επομένη δημοσίευση: 31/10/2025)

Δείκτης Παραγωγής Μεταποίησης: -3,8% MoM και -0,7% YoY τον Αυγ-25, από +0,5% MoM και +0,5% YoY τον Ιουλ-25, +0,7% YoY την περίοδο Σεπ-24 – Αυγ-25 (12Μ), από +4,8% YoY την περίοδο Σεπ-23 – Αυγ-24 (επομένη δημοσίευση: 10/11/2025)

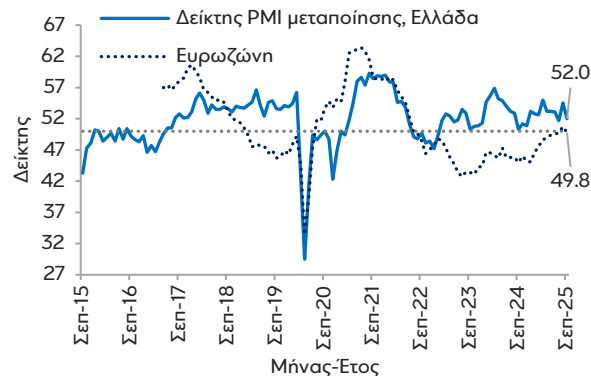
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος: 106,2 ΜΔ τον Σεπ-25, -3,8 ΜΔ MoM και -3,9 ΜΔ YoY τον Σεπ-25, από +1,1 ΜΔ MoM και +4,1 ΜΔ YoY τον Αυγ-25 (επομένη δημοσίευση: 30/10/2025)

Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτή: -45,6 ΜΔ τον Σεπ-25, +3,2 ΜΔ MoM και +5,7 ΜΔ YoY τον Σεπ-25, από -1,2 ΜΔ MoM και -0,7 ΜΔ YoY τον Αυγ-25 (επομένη δημοσίευση: 30/10/2025)

Δείκτης PMI Μεταποίησης: 52,0 ΜΔ τον Σεπ-25, -2,5 ΜΔ MoM και +1,7 ΜΔ YoY τον Σεπ-25, από +2,8 ΜΔ MoM και +1,6 ΜΔ YoY τον Αυγ-25 (επομένη δημοσίευση: 3/11/2025)

Πηγές: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), S&P Global, Eurobank Research,

Σημείωση: ως ΜΔ ορίζουμε τις μονάδες δείκτη, ως MoM και YoY τη μηνιαία και την ετήσια μεταβολή αντίστοιχα, και ως αα και δα τον αριστερό και τον κάθετο άξονα αντίστοιχα.

Πίνακας Α3: Βασικά Μακροοικονομικά - Μικροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας																
Ενημέρωση: 15/10/2025																
	Μεταβλητές	Στοιχ.	Πηγή	Μέτρηση	Εποχ. Διόρθ.	Τελευταία Παρατήρηση	Παρατήρηση Προηγούμενης Περιόδου	Παρατηρήσεις Παρελθόντων Ετών								
Βασική Επισκόπηση																
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	y	(1), (7)	% YoY	-	2.3%	2024	2.3%	2023	5.7%	2022	8.7%	2021	-9.2%	2020	2.3%	2019
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			€ δις	-	201.5		197.0		192.5		182.0		167.5		184.5	
Ονομαστικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			€ δις	-	237.6		225.2		207.9		184.6		167.5		185.2	
Ποσοστό Ανεργίας			%	-	10.1%		11.1%		12.4%		14.7%		16.3%		17.3%	
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή			% YoY	-	3.0%		4.2%		9.3%		0.6%		-1.3%		0.5%	
Αποπληθωριστής Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος			% YoY	-	3.2%		5.9%		6.5%		1.4%		-0.4%		0.2%	
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	q		% YoY	Ναι	1.7%	2025 Q2	2.2%	2025 Q1	2.1%	2024 Q2	3.1%	2023 Q2	6.7%	2022 Q2	15.0%	2021 Q2
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			% QoQ	Ναι	0.6%		0.1%		1.1%		1.2%		0.2%		1.4%	
Ποσοστό Ανεργίας	m		%	Ναι	8.1%	Αυγ-25	8.3%	Ιουλ-25	9.7%	Αυγ-24	11.4%	Αυγ-23	12.3%	Αυγ-22	14.1%	Αυγ-21
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή			% YoY	-	1.8%	Σεπ-25	3.1%	Αυγ-25	3.1%	Σεπ-24	2.4%	Σεπ-23	12.1%	Σεπ-22	1.9%	Σεπ-21
Αποπληθωριστής Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	q		% YoY	Ναι	3.4%	2025 Q2	3.4%	2025 Q1	2.9%	2024 Q2	5.6%	2023 Q2	7.3%	2022 Q2	0.4%	2021 Q2
Σύνιστ. Πραγμ. Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος																
Πραγμ. Ιδιωτική Καταναλ. (Νοικοκυριά και ΜΚΙΕΝ)	q	(1), (7)	% YoY	Ναι	1.1%	2025 Q2	1.8%	2025 Q1	2.2%	2024 Q2	1.7%	2023 Q2	9.6%	2022 Q2	12.3%	2021 Q2
Πραγμ. Δημόσια Κατανάλωση			% YoY	Ναι	0.7%		-0.3%		-4.3%		2.3%		2.0%		2.0%	
Πραγμ. Επενδύσεις Παγίων (Ιδιωτικές και Δημόσιες)			% YoY	Ναι	6.5%		-2.3%		3.7%		8.5%		14.9%		23.7%	
Πραγμ. Εξαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)			% YoY	Ναι	1.9%		2.6%		2.2%		-1.9%		14.2%		24.9%	
Πραγμ. Εισαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)			% YoY	Ναι	-3.2%		2.2%		9.8%		-1.2%		15.1%		25.5%	
Αποτελεσματικότητα																
Πραγμ. Παραγωγικ. της Εργασίας (ανά απασχολούμενο)	q	(4), (7)	% YoY	Ναι	1.2%	2025 Q2	1.1%	2025 Q1	1.2%	2024 Q2	1.7%	2023 Q2	3.2%	2022 Q2	8.6%	2021 Q2
Πραγμ. Παραγωγικ. της Εργασίας (ανά ώρα εργασίας)			% YoY	Ναι	1.7%		4.9%		0.6%		0.8%		3.2%		-15.2%	
Αγορά Εργασίας																
Απασχολούμενοι	m	(1), (7)	χιλ. άτομα	Ναι	4337.3	Αυγ-25	4339.6	Ιουλ-25	4258.0	Αυγ-24	4189.3	Αυγ-23	4139.9	Αυγ-22	4040.1	Αυγ-21
Ανεργοί			χιλ. άτομα	Ναι	383.8		395.3		456.1		540.2		579.9		661.6	
Εργατικό Δυναμικό			χιλ. άτομα	Ναι	4721.1		4734.9		4714.1		4729.5		4719.8		4701.7	
Μη Ενεργός Πληθυσμός			χιλ. άτομα	Ναι	3025.2		3013.6		3060.2		3073.0		3106.3		3155.1	
Αγορά Ακινήτων																
Δείκτης Τιμών Διαμερισμάτων	q	(2), (7)	% YoY	Όχι	7.3%	2025 Q2	7.0%	2025 Q1	9.7%	2024 Q2	14.8%	2023 Q2	10.9%	2022 Q2	6.9%	2021 Q2
Βιομηχανία και Εμπόριο																
Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών (PMI)	m	(5), (7)	MΔ	Ναι	52.0	Σεπ-25	54.5	Αυγ-25	50.3	Σεπ-24	50.3	Σεπ-23	49.7	Σεπ-22	58.4	Σεπ-21
Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής		(1), (7)	% YoY	Ναι	-1.6%	Αυγ-25	-0.5%	Ιουλ-25	3.5%	Αυγ-24	0.5%	Αυγ-23	5.5%	Αυγ-22	10.0%	Αυγ-21
Δείκτης Όγκου στο Λιανικό Εμπόριο			% YoY	Ναι	2.2%	Ιουλ-25	1.3%	Ιουν-25	-2.4%	Ιουλ-24	-3.0%	Ιουλ-23	1.8%	Ιουλ-22	10.9%	Ιουλ-21
Εξωτερικός Τομέας																
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (Α+Β+Γ+Δ)	m	(2), (7)	Σ12m € δις	Όχι	-13.8	Ιουλ-25	-14.6	Ιουν-25	-15.1	Ιουλ-24	-16.7	Ιουλ-23	-16.6	Ιουλ-22	-10.4	Ιουλ-21
Α. Ισοζύγιο Αγαθών (Α1+Α2+Α3)			Σ12m € δις	Όχι	-35.3		-35.2		-35.1		-35.6		-35.4		-20.8	
Α1. Καυσίμων			Σ12m € δις	Όχι	-6.9		-6.8		-6.8		-11.0		-10.0		-3.4	
Α2. Πλοίων			Σ12m € δις	Όχι	-0.3		-0.2		-0.1		-0.3		-0.1		0.0	
Α3. Χωρίς Καύσιμα και Πλοία			Σ12m € δις	Όχι	-28.1		-28.2		-28.2		-24.4		-25.4		-17.4	
Β. Ισοζύγιο Υπηρεσιών (Β1+Β2+Β3)			Σ12m € δις	Όχι	23.1		22.7		22.2		20.6		18.0		8.9	
Β1. Ταξιδιωτικό			Σ12m € δις	Όχι	19.7		19.2		18.4		17.2		13.9		5.7	
Β2. Μεταφορών			Σ12m € δις	Όχι	2.5		2.6		3.2		3.0		4.2		3.3	
Β3. Λοιπών Υπηρεσιών			Σ12m € δις	Όχι	0.8		0.8		0.6		0.3		-0.1		-0.2	
Γ. Ισοζύγιο Πρωτογενών Εισοδημάτων (Γ1+Γ2+Γ3)			Σ12m € δις	Όχι	-3.8		-4.2		-4.7		-2.3		-0.5		1.0	
Γ1. Αμοιβών και Μισθών			Σ12m € δις	Όχι	-1.1		-1.1		-1.1		-1.2		-1.2		-1.0	
Γ2.Τόκων, Μεριμάτων και Κερδών			Σ12m € δις	Όχι	-5.2		-5.6		-6.0		-4.3		-1.7		-1.0	
Γ3. Λοιπών Πρωτογενών Εισοδημάτων			Σ12m € δις	Όχι	2.6		2.6		2.5		3.2		2.4		3.0	
Δ. Ισοζύγιο Δευτερογενών Εισοδημάτων (Δ1+Δ2)			Σ12m € δις	Όχι	2.2		2.2		2.6		0.7		1.3		0.5	
Δ1. Γενικής Κυβέρνησης			Σ12m € δις	Όχι	-0.9		-0.9		-0.8		0.2		1.3		0.4	
Δ2. Λοιπών Τομέων			Σ12m € δις	Όχι	3.1		3.1		3.4		0.5		0.1		0.1	
Δημοσιονομικά Στοιχεία (Γενική Κυβέρνηση)																
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ	y	(1), (7)	%	-	1.3%	2024	-1.4%	2023	-2.5%	2022	-7.1%	2021	-9.6%	2020	0.8%	2019
Πρωτογενές Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ			%	-	4.8%		2.0%		0.0%		-4.6%		-6.6%		3.8%	
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ			%	-	153.6%		163.9%		177.0%		197.3%		209.4%		183.2%	
Επιτόκια Αναφοράς Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας																
Δευκόλυση Αποδοχής Καταθέσεων	-	(2), (7)	%	-	2.00%	11/6/25	2.25%	23/4/25	2.50%	12/3/25	2.75%	5/2/25	3.00%	18/12/24	3.25%	23/10/24
Δημοπρασίες Σταθερού Επιτοκίου			%	-	2.15%		2.40%		2.65%		2.90%		3.15%		3.40%	
Δευκόλυση Οριακής Χρηματοδότησης			%	-	2.40%		2.65%		2.90%		3.15%		3.40%		3.65%	
Τραπεζικά Επιτόκια																
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Καταθέσεων (νέων)		(2), (7)	%	-	0.31%	Αυγ-25	0.34%	Ιουλ-25	0.53%	Αυγ-24	0.49%	Αυγ-23	0.04%	Αυγ-22	0.05%	Αυγ-21
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Δανείων (νέων)			%	-	4.45%		4.49%		5.84%		6.38%		3.96%		4.06%	
Χρηματοδότηση																
Γενικό Σύνολο Χρηματοδότησης (Α+Β+Γ+Δ)	m	(2), (7)	€ δις	Όχι	159.0	Ιουλ-25	160.1	Ιουν-25	151.0	Ιουλ-24	145.2	Ιουλ-23	144.3	Ιουλ-22	155.7	Ιουλ-21
Α. Γενική Κυβέρνηση			€ δις	Όχι	34.6		34.5		32.8		33.1		31.3		33.6	
Β. Ιδιωτικές Επιχειρήσεις			€ δις	Όχι	86.6		87.8		77.6		70.3		69.0		66.4	
Γ. Ιδιώτες και ΙΜΚΙ			€ δις	Όχι	34.0		33.9		36.1		37.3		39.0		49.7	
Δ. Αγρότες, Ελευθ. Επαγγελματίες και Ατομικές Επικ.			€ δις	Όχι	3.8		3.9		4.5		4.5		4.9		6.0	
Καταθέσεις και Ρέσος																
Σύνολο Καταθέσεων και Ρέσος (Α+Β+Γ+Δ)	m	(2), (7)	€ δις	Όχι	235.4	Ιουλ-25	237.7	Ιουν-25	227.3	Ιουλ-24	225.2	Ιουλ-23	221.6	Ιουλ-22	215.2	Ιουλ-21
Α. Κάτοικοι Εσωτερικού (Α1+Α2+Α3)			€ δις	Όχι	211.6		213.9		200.8		197.9		191.9		180.5	
Α1. Γενική Κυβέρνηση			€ δις	Όχι	8.2		9.4		6.6		8.8		9.0		8.9	
Α2. Ιδιωτικές Επιχειρήσεις (Α2.1+Α2.2+Α2.3)			€ δις	Όχι	53.1		54.9		48.2		46.4		45.5		40.3	
Α2.1. Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις			€ δις	Όχι	0.6		0.5		0.8		0.9		1.4		1.9	
Α2.2. Λοιπά Χρηματοοικονομικά Ιδρύματα			€ δις	Όχι	4.0		4.2		3.0		2.8		3.6		3.1	
Α2.3. Μη Χρηματοοικονομικές Επιχειρήσεις			€ δις	Όχι	48.5		50.1		44.5		42.7		40.5		35.3	
Α3. Νοικοκυριά και ΙΜΚΙ			€ δις	Όχι	150.4		149.6		145.9		142.7		137.4		131.4	
Β. Κάτοικοι Λοιπών Χωρών Ευρωζώνης			€ δις	Όχι	5.4		5.5		5.2		3.9		4.4		3.5	
Γ. Μη Κάτοικοι Ευρωζώνης			€ δις	Όχι	11.0		10.9		11.3		11.2		10.2		7.7	
Δ. Υποκρέωσεις Σχετ. με Μεταβίβαζ. Περιουσ. Στοιχεία			€ δις	Όχι	7.4		7.5		10.0		12.2		15.2		23.4	
Δείκτες Εμπιστοσύνης																
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος	m	(3), (7)	MΔ	Ναι	106.2	Σεπ-25	110.0	Αυγ-25	110.1	Σεπ-24	106.0	Σεπ-23	104.6	Σεπ-22	109.4	Σεπ-21
Βιομηχανία (στάθμιση 40%)			MΔ	Ναι	2.9		10.9		8.0		-1.8		-3.9		4.4	
Υπηρεσίες (στάθμιση 30%)			MΔ	Ναι	29.7		29.9		42.1		29.4		39.8		34.2	
Καταναλωτές (στάθμιση 20%)			MΔ	Ναι	-45.6		-48.8		-51.3		-45.0		-51.2		-37.5	
Λιανικό Εμπόριο (στάθμιση 5%)			MΔ	Ναι	-0.1		-2.5		13.4		29.4		-0.4		4.8	
Κατασκευές (στάθμιση 5%)			MΔ	Ναι	14.4		25.9		6.2		-13.9		-26.3		12.7	

Ομάδα Ανάλυσης και Έρευνας

Δρ. Τάσος Αναστασάτος | Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank
tanastasatos@eurobank.gr | + 30 214 40 59 706

Μιχαήλ Βασιλειάδης
Ερευνητής Οικονομολόγος
mvassileiadis@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 709

Δρ. Στυλιανός Γώγος
Ερευνητής Οικονομολόγος
sgogos@eurobank.gr
+ 30 214 40 63 456

Μαρία Κασόλα
Ερευνήτρια Οικονομολόγος
mkasola@eurobank.gr
+ 30 210 40 63 453

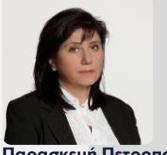
Κορολή Παναγιώτα
Οικονομικό και Διοικητικό Στέλεχος
pkoroli@eurobank.gr
+ 30 214 40 63 430

Marcus Bensasson
Ερευνητής Οικονομολόγος
mbensasson@eurobank.gr
+ 30 214 40 65 113

Δρ. Κωνσταντίνος Πέππας
Ερευνητής Οικονομολόγος
kpeppas@eurobank.gr
+ 30 214 40 63 520

Παρασκευή Πετροπούλου
Ανώτερη Οικονομολόγος
ppetropoulou@eurobank.gr
+ 30 214 40 63 455

Δρ. Θεόδωρος Ράπανος
Ερευνητής Οικονομολόγος
trapanos@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 711

Δρ. Θεόδωρος Σταματίου
Ανώτερος Οικονομολόγος
tstamatiou@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 708

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στην ηλεκτρονική διεύθυνση που ακολουθεί: <https://www.eurobank.gr/en/group/economic-research>
Εγγραφείτε ηλεκτρονικά, σε: <https://www.eurobank.gr/el/omilos/oikonomikes-analuseis/forma-ekdilosis-endiaferontos>
Ακολουθήστε μας στο LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/eurobank>

DISCLAIMER

This report has been issued by Eurobank S.A. ("Eurobank") and may not be reproduced in any manner or provided to any other person. Each person that receives a copy by acceptance thereof represents and agrees that it will not distribute or provide it to any other person. This report is not an offer to buy or sell or a solicitation of an offer to buy or sell the securities mentioned herein, Eurobank and others associated with it may have positions in, and may effect transactions in securities of companies mentioned herein and may also perform or seek to perform investment banking services for those companies. The investments discussed in this report may be unsuitable for investors, depending on the specific investment objectives and financial position. The information contained herein is for informative purposes only and has been obtained from sources believed to be reliable but it has not been verified by Eurobank. The opinions expressed herein may not necessarily coincide with those of any member of Eurobank. No representation or warranty (express or implied) is made as to the accuracy, completeness, correctness, timeliness or fairness of the information or opinions herein, all of which are subject to change without notice. No responsibility or liability whatsoever or howsoever arising is accepted in relation to the contents hereof by Eurobank or any of its directors, officers or employees. Any articles, studies, comments etc, reflect solely the views of their author. Any unsigned notes are deemed to have been produced by the editorial team. Any articles, studies, comments etc, that are signed by members of the editorial team express the personal views of their author.

